

K ČEMU JE KARTA

- Karta
- poskytuje vodítka k identifikaci akutního ohrožení života, bezpečí a zdraví dítěte
 - popisuje postup, jak zajistit ochranu dítěte v souladu s jeho nejlepším zájmem a platnými právními předpisy v případě akutního a chronického ohrožení

CO JE ŠPATNÉ ZACHÁZENÍ S DĚTI

Obětí špatného zacházení se může stát každé dítě. Za špatné zacházení se považuje chování, kterého se vůči dítěti dopouští někdo, koho dítě zná, kdo mu je blízký, kdo o něj má pečovat a chránit ho. Trauma způsobené špatným zacházením může mít vliv nejen na aktuální fyzický a psychický stav dítěte, ale má devastující dopad i na jeho vývoj. Může jej negativně ovlivňovat po celý zbytek života. Děti velmi malé, izolované, se zdravotním postižením, sníženou komunikační schopností (např. s odlišným mateřským jazykem) či jinak zranitelné, jsou ohrožené špatným zacházením mnohem častěji. Může pro ně být obtížnější pojmenovat, co se jim v životě děje, a požádat o pomoc. Vůči jejich potřebám je nutná zvýšená vnímavost. Je proto zásadní, aby každý z nás, kdo je dítěti blízko, včas reagoval na podezření týkající se možného špatného zacházení.

MÁM DŮVODNÉ PODEZŘENÍ

Pokud jste se stali svědkem špatného zacházení s dítětem a/nebo máte důvěryhodné informace o tom, že by nějaké dítě mohlo být ohrožené špatným zacházením, je třeba bezodkladně jednat dle postupů uvedených níže. Vaše nečinnost může ohrozit dítě a v určitých situacích může být i trestným činem.

CO MŮŽEME UDĚLAT OBECNĚ

- Budme všímaví k životu a potřebám dětí.
- Vytvářejme pro děti bezpečné prostředí s důrazem na dobré mezilidské vztahy.
- Vyhledejme pro ohrožené dítě včas pomoc.

Rozsah informací týkajících se stavu dítěte se může lišit s ohledem na to, v jaké roli se s dítětem profesně setkáváme. Přesto je důležité jakýmkoliv dále uvedeným projevům věnovat zvýšenou pozornost.

FYZICKÉ ZNAKY ŠPATNÉHO ZACHÁZENÍ

- Poranění na kůži (modřiny, šrámy, řezné rány, škrábance, popáleniny, otoky, lysiny), obzvláště vyskytují-li se opakovaně nebo na neobvyklých místech.
- Zranění neodpovídající poskytnutému vysvětlení jejich vzniku.
- Nošení oblečení neodpovídajícího povětrnostním podmínkám za možným účelem zakrytí zranění.
- Časté bolesti břicha a nevolnost.
- Náhlá změna váhy.
- Časté bolesti hlavy.
- Těhotenství dívek mladších 15 let.
- Neléčené zdravotní problémy a zanedbání potřebné zdravotní péče.
- Špatný celkový fyzický stav:
 - Chronicky hladové, unavené nebo apatické dítě.
 - Zanedbaná hygiena těla a oděvu.

ZNAMY ŠPATNÉHO ZACHÁZENÍ PROJEVUJÍCÍ SE V CHOVÁNÍ DÍTĚTE

Na dítě vykazující neobvyklé nebo výchovně náročné chování je potřeba pohlížet především jako na dítě, které může být v obtížné situaci a potřebuje naši pozornost a pomoc.

- Sdělení dítěte o špatném zacházení.
- Opakovaný kresebný, psaný či herní projev zobrazující násilí či zneužívání popř. další projevy špatného zacházení.
- Častá neomluvená nebo nedůvěryhodně zdůvodněná nepřítomnost dítěte ve škole.
- Významná a nevysvětlitelná opoždění ve fyzickém, emocionálním nebo duševním vývoji dítěte.
- Neobvyklé změny v chování (např. náhlý pokles vzdělávacích výsledků, nervozita, deprese, stažení se, hyperaktivita, snížená pozornost, apatie, častá únava, agresivita, pomočování).

- Konzumace návykových látek, nadměrné užívání technologií, hazardní hraní a další projevy závislostního chování.
- Sebeпоškozování nebo sebevražedné chování či tendence, ubližování druhým či zvířatům.
- Nekonzistentní nebo nepravděpodobné vysvětlení zranění či neschopnost vzpomenout si na jeho příčinu.
- Neochota jít domů a/nebo ostražitost či strach z rodičů nebo osob, se kterými dítě sdílí domácnost.
- Neobvyklý strach z běžného fyzického kontaktu s dospělými a/nebo vrstevníky.
- Věku neodpovídající sexuální aktivita (např. dotýkání se intimních partií dospělých, tření pohlavních orgánů o dospělé, nadměrná masturbace, promiskuita).
- Špatná péče o sebe či zanedbaná osobní hygiena.
- Vlastnění drahých dárků či peněz nedůvěryhodného původu (např. „dostal/a jsem to od kamaráda“).
- Nápadnosti ve stravovacích návycích (odmítání jídla či přejídání).
- Předčasná převzetí pečovatelské role, snaha chránit ostatní rodinné příslušníky.
- Nedůvodný pobyt v domácnosti, nebo v jiných prostředích v době, kdy má být ve škole.

ZNAMY RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ PEČUJÍCÍCH OSOB

- Nezabezpečování základních potřeb dítěte (strava, oblečení, osobní hygiena, spánek, dohled nad dítětem) v míře, která přímo ohrožuje dítě.
- Nevhodné chování k dítěti (používání fyzických trestů, vyhrožování, zastrašování, nadávání, křik, ponižování atp.).
- Vysvětlení ohledně zranění dítěte či jeho fyzického stavu je nedůvěryhodné a povaha zranění naznačuje, že dítě může být bezprostředně ohroženo.
- Osoba zajišťující péči o dítě je aktuálně pod vlivem alkoholu a/nebo drog či její fyzický a/nebo duševní stav negativně ovlivňuje její schopnost dohlížet na dítě, chránit ho a poskytovat mu péči.
- Násilí mezi rodiči či osobami, které s dítětem sdílejí společnou domácnost.
- Nápadně ochranné a omezující chování a zvýšená snaha o kontrolu nad tím, co dítě dělá nebo s kým je.
- Výchovné metody zahrnující kruté nebo nedůstojné chování vůči dítěti (např. zavírání do sklepa, odírání přístupu do domácnosti, dítě je nuceno jíst ze země atp.).

POSTUP POMOCI OHROŽENÉMU DÍTĚTI

AKUTNÍ OHROŽENÍ

Jedná se o situace, které mají charakter bezprostředního ohrožení zdraví nebo života dítěte (intervence ve prospěch dítěte je neodkladná a je nutné splnit oznamovací povinnost – tzn. bezodkladně informovat OSPOD a Policii ČR a/nebo státní zastupitelství).

Ohlašující osoba se setkává s chováním splňujícím znaky ohrožení dítěte blízkou osobou:

- je přítomná napadení dítěte,
- je v kontaktu s dítětem bezprostředně po napadení,
- dítě pojmenuje situaci, která splňuje znaky špatného zacházení bezprostředně ohrožující zdraví nebo život ze strany pečující osoby,
- na dítěti jsou viditelné znaky špatného zacházení bezprostředně ohrožující jeho zdraví nebo život.

CHRONICKÉ OHROŽENÍ

Jedná se o situace, které mohou mít dlouhodobý vliv na zdraví a vývoj dítěte. Dítě vykazuje znaky chronického špatného zacházení (rizikového chování) a/nebo sděluje informace vypovídající o tom, že bylo vystaveno špatnému zacházení, byť není bezprostředně ohroženo (násilí mezi členy rodiny, častá migrace rodiny a/nebo bytová nestabilita, špatné zacházení vyplývající ze snížených rodičovských kompetencí pečovatelů, experimentování s návykovými látkami atp.).

DOPORUČENÝ POSTUP

- Zajistit bezpečí dítěte (fyzické i emocionální).
- Je-li potřeba, poskytnout první pomoc a zajistit lékařskou péči prostřednictvím zdravotnické záchranné služby.
- Kontaktovat orgán sociálně-právní ochrany dětí a Policii ČR, nejlépe vyžádat součinnost příslušníka Služby kriminální policie a vyšetřování se zaměřením na trestné činy páchané na dětech, a/nebo státní zastupitelství a postupovat podle jejich instrukcí.
- V případě, kdy byly incidentu špatného zacházení přítomné jiné děti, zajistit v kontaktu s jejich zákonnými zástupci, popř. ve spolupráci s OSPOD a/nebo orgány činnými v trestním řízení, jejich bezpečí a psychickou pohodu (např. zprostředkováním služeb psychologa či jiného odborníka).
- Konzultovat situaci dítěte s odborníky na kontaktech uvedených na následující straně. Bude-li na základě konzultace vyhodnoceno, že se jedná o ohrožení dítěte, postupovat dále:
- Zhodnotit míru ohrožení dítěte. Pokud je dítě aktuálně v péči osoby, která ho ohrozila/ jeho ohrožení umožnila – postupovat jako v případě akutního ohrožení, viz informace v levé části.
- Kontaktovat orgán sociálně-právní ochrany dětí a dále postupovat v souladu s jeho rozhodnutím/doporučením.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Policie ČR
158
www.policie.cz/imapa.aspx

Zdravotnická záchranná služba
155

Obecní policie
156 (nemusí být dostupná ve všech lokalitách)

SLUŽBY POSKYTUJÍCÍ ODBORNÉ KONZULTACE

Linka bezpečí
Linka pomoci dětem a mladistvým do 26 let
Nonstop/bezplatně: 116 111
www.linkabezpeci.cz

Bílý kruh bezpečí
Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí
Nonstop/bezplatně: 116 006
www.bkb.cz, www.domacinasili.cz

Linka pro rodinu a školu
Nonstop/bezplatně: 116 000
www.linkaztracenedite.cz

Interaktivní mapa ČR s kontakty pomoci pro děti a rodiny, které se ocitly v náročné situaci
Ohrožené dítě | Mapotic
www.ohrozenedite.cz

Orgán sociálně-právní ochrany dítěte
Kontakt podle místní příslušnosti:
www.mesta.obce.cz

Krajská a okresní státní zastupitelství
www.verejnazaloba.cz/prehled-statnich-zastupitelstvi

Portál s informacemi v oblasti primární prevence rizikového chování
www.iprev.cz

Portál s informacemi a kontakty v oblasti duševního zdraví
www.opatruj.se

Portál s kontakty na poradenské a další služby v oblasti závislosti
www.drogy-info.cz/mapa-pomoci

Portál s kontakty na intervenční centra poskytující služby osobám ohroženým násilím od osob vykázaných ze společného obydlí
www.mpsv.cz/intervencni-centra

Interaktivní katalog služeb pro rodiny a děti
www.pravonadetstvi.cz

Tento dokument vydává Society for All, z.s v rámci projektu Signály, který je financován Nadací České spořitelny.
© 2022 Society for All, z.s

OSTRAVA

SIGNÁLY

KID

KOOPERACE, IDENTIFIKACE, DŮVĚRA

Karta k identifikaci špatného zacházení s dětmi

PRO ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ

LOKÁLNÍ KONTAKTY + CO UDĚLÁM, KDYŽ...

1. Když se domnívám, že je s dítětem ze strany rodičů špatně zacházeno:

- Hovořím s dítětem o svém podezření v prostředí, které je pro dítě bezpečné a zajišťuje diskret-nost (bez přítomnosti dalších dětí). Pokud je to možné, přibírám školního psychologa.
- Školní psycholog domluví dítěti případně další konzultaci v rámci školského poradenského pracoviště.
- Informuji dítě, komu musím předat informace. Jedná se zejména o OSPOD (vysvětlí jeho roli v rámci pomoci při řešení konfliktu v domácnosti dítěte)
- S dítětem vyhotovím bezpečnostní plán, to znamená, že je dítěti sdělím, kam má zavolat v případě akutní události (Policie ČR, „záchranka“). Zjistím, zda dítě má jinou osobu blízkou, které se může svěřit a požádat o pomoc i v případě přechodného ubytování.
- Sleduji v rámci každodenního kontaktu další chování dítěte, průběžné s dítětem hovořím a projevuji o něj zájem. Spolupracuji s OSPOD při řešení situace dítěte, upozorňuji na případné výkyvy a změny v projevech chování dítěte, zasílám zprávy o dítěti.
- Zvážím další podporu školského poradenského pracoviště a případně konzultuji s dalšími odborníky.

V případě, že dítě potvrdí naši domněnku, že je sním ze strany rodičů nebo pečujících osob špatně zacházeno pak:

- Bezodkladně dítěti zajistím bezpečí a ochranu (ošetření ran, tekutiny, teplo, čisté oblečení...).
- V akutním případě zajistím dítěti lékařské ošetření – volat 155 – rychlá záchranná služba.
- Učiním oznámení na PČR prostřednictvím linky 158,112 – vyžádat si jejich příjezd.
- Kontaktuji místně příslušný OSPOD – telefonicky, písemně, domluvit si osobní jednání.
- Po celou dobu dítěti vysvětluji zvolený postup, co se děje, co bude následovat, poskytnout mu základní krizovou intervenci.
- Informuji zákonné zástupce (osoby pečující) o události, o předchozích učiněných krocích.

Krizové centrum pro děti a rodinu: Syllabova 19, Ostrava-Vítkovice, tel: 778111281, <https://css-ostrava.cz/krizove-centrum-deti-rodina>

Linka bezpečí: tel: 116111, <https://www.linkabezpeci.cz/chat>

Nechme dětem dětství: <https://css-ostrava.cz/nnd>

Locika: <https://www.centrumlocika.cz/>, Instagram – [centrumlocika](https://www.centrumlocika.cz/)

Bílý kruh bezpečí: <https://www.bkb.cz/>

Pod svícnem: <https://pod-svicnem.cz/>, Instagram – [podsvicnem](https://pod-svicnem.cz/)

Pro detailnější vysvětlení doporučujeme k poslechu podcast Lociky s názvem Nebuď na to sám a metodické materiály pro pedagogy k domácímu násilí na: <https://www.detstvivbeznasili.cz/kampane/nenechme-je-v-tom>

2/ Když je s dítětem stran rodičů špatně zacházeno v míře ohrožující jeho život a zdraví:

- Bezodkladně dítěti zajistím bezpečí a ochranu (ošetření ran, tekutiny, teplo, čisté oblečení...).
- V akutním případě zajistím dítěti lékařské ošetření – volat 155 – rychlá záchranná služba.

- Učiním oznámení na PČR prostřednictvím linky 158,112 – vyžádat si jejich příjezd.
- Kontaktuji místně příslušný OSPOD – telefonicky, písemně, domluvit si osobní jednání.
- Po celou dobu dítěti vysvětluji zvolený postup, co se děje, co bude následovat, poskytnout mu základní krizovou intervenci.
- Informuji zákonné zástupce (osoby pečující) o události, o předchozích učiněných krocích.

3/ Co udělám, když si dítě ubližuje

- Provedu podpůrný rozhovor s dítětem a zmapování situace (návod na vedení rozhovoru např. <https://nevypustdusi.cz/wp-content/uploads/2023/03/%C2%A9-Manual-pro-vyucujici-104-%C3%97-296mm-1.pdf> nebo <https://www.msmt.cz/file/61096/>).
- Domluví se s dítětem, jak to společně sdělíte rodičům (ideálně schůzka rodičů s vyučujícím a dítětem ve škole).
- Zasiťuji rodiny na odborné pracoviště.
- Vytvořím si s žákem plán, co bude dělat, když bude mít nutkání ve škole (inspirace na osobní krizový plán <https://nevypustdusi.cz/infografika/>).
- V případě, kdy zákonný zástupce situaci zlehčuje a nevyhledá pro dítě pomoc, kontaktuji příslušný OSPOD.
- V případě ohrožení života volám vždy 155.

Krizové centrum pro děti a rodinu: Syllabova 19, Ostrava-Vítkovice tel: 778111281, <https://css-ostrava.cz/krizove-centrum-deti-rodina>

Důležité aplikace a webové stránky

Instagramová stránka Vzkazy na těle: https://instagram.com/vzkazy_na_tele?igshid=MzRIOD-BiNWFIZA==

Web nepanikař: <https://nepanikar.eu/> a mobilní aplikace Nepanikař

Web Nevypust duši: <https://nevypustdusi.cz/2023/05/12/co-muzu-jako-pedaagogzka-delat-kdyz-se-ve-skole-setkam-se-sebeposkozovanim/>

Web Těžká hlava: <https://tezkahlava.cz/#lepsi-dny>

Web Opatruj se: <https://www.opatruj.se/dusevni-zdravi/self-harm-and-suicide>

Web Duševní zdraví dětí a adolescentů: <https://dzda.cz/>

Metodický materiál MŠMT č. 16 sebepoškozování a č. 24 sebevražednému jednání: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>, metodický pokyn k sebevražednému jednání má mnoho příloh a konkrétních typů, jak mluvit s žákem, které se dají velmi dobře aplikovat i na sebepoškozující žáky

4/ Když si myslím, že se rodina nachází v tíživé finanční situaci:

- Zkontaktuji zákonné zástupce dítěte a předám kontakty na ÚMOB dle místa bydliště, oddělení obecné sociální práce (nejedná se o OSPOD), kde jim bude poskytnuto sociální poradenství, pomoc při hospodaření s finančními prostředky a zprostředkování kontaktů na NNO (nestátní neziskové organizace), potravinovou pomoc, nadace, základní poradenství ohledně sociálních dávek.
- Předám kontakty na místní ÚP ČR, pobočka Ostrava, za účelem vyřízení přímé finanční pomoci.
- Poskytnu zákonným zástupcům informace k obědům zdarma v rámci možností dané školy.
- Dle možností školy poskytnu škola bezplatné učebnice, případně za sníženou úhradu.

- Nabídnou bezplatné volnočasové aktivity v rámci školy nebo ve spolupráci s NNO – nabídka nízkoprahových zařízení, kde jsou služby poskytovány zdarma.
- Věnuji dítěti zvýšenou pozornost – zvýšená péče školního poradenského pracoviště.
- Pokud nenastane zlepšení v rámci rodiny, rodiče jsou nespokojení, obrátím se o interven-ci na orgán SPOD dle trvalého pobytu dítěte.

5/ Když se domnívám, že je rodina ohrožena ztrátou bydlení:

- Provedu rozhovor s dítětem a zmapování situace.
- Provedu rozhovor se zákonnými zástupci, která povede ke zmapování situace.
- Zasiťuji rodinu na odborná pracoviště (organizace poskytují sociální služby odborného sociál-ního poradenství, sociálně aktivizační služby, Sociopoint, sociální pracovníci obcí pod.)
- Pokud nelze nalézt řešení ve spolupráci s rodiči, obrátím se na místní OSPOD dle trvalého bydliště dítěte.
- V případě akutního ohrožení života či zdraví (dítě je bezprizorní, zůstalo by na ulici, nemá se kam vrátit) vždy volám na linku 155. PČR následně kontaktuje dosahovou službu příslušného OSPOD, který má povinnost dítě zabezpečit.

Akutní krizová pomoc

Charitní středisko Michala Magone – krizová pomoc: Václava Košafa 249/12a, Ostrava-Dubina, tel.: 730573037, <https://ostrava.charita.cz/sluzba/803/>

Azylové domy pro matky či rodiny s dětmi v Ostravě

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi: Gen. Píky 25/2980, Ostrava-Fifejdy, Tel.: 773770118, email: adelante@armadaspasy.cz, <https://armadaspasy.cz/pobocky/ostrava/ostrava-dum-pro-ze-ny-a-matky-s-detmi/>

Azylový dům pro matky s dětmi: Budečská 1373/3, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava a Přívoz, Tel: 595054003, 733201148, <https://css-ostrava.cz/azylovy-dum-matky-deti>

Azylový dům pro matky s dětmi Dům sv. Eufrasie: Markvartovická 20/22, 747 14 Ludgeřovice, Tel: 595052494, 731534030, <https://www.sluzbydobrehopastyre.cz/copy-of-contact>

Charitní dům sv. Zdislavy – azylový dům pro matky s dětmi: Poskytovatel Charita Ostrava, Jedličko-va 1357/8, Ostrava-Zábřeh, Tel. 599527494, email: zdislava@ostrava-charita.cz, <https://ostrava.charita.cz/komu-pomahame/lide-bez-domova/azylovy-dum-zdislava/>

Azylový dům pro rodiny s dětmi, provozován: Sociální služby Slezská Ostrava, p.o., Na Liščině 2, Ostrava-Hrušov, Tel.: 596629483, 725399467, email: azylovydum@slezska.cz, <https://www.sso.cz/azylovy-dum-pro-rodiny-s-detmi/>

Pouze pro zajištění dětí

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc: např. Klokánek Dolní Benešov, Osada Míru 313, 747 22, Dolní Benešov, Tel.: 731822514, email: klokanek.db@fod.cz, <https://www.klokanekdolnibenesov.cz/>

Lze dítě umístit na základě uzavření smlouvy s rodičem, dítětem (dle jeho rozumové a vol-ní vyspělosti), případně podání návrhu na vydání předběžného opatření dle § 452 zákona o zvláštních řízeních soudních (pouze OSPOD)

Zřízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc: Náruč Diakonie ČCE – středisko v Ostravě, Syl-labova 1278/9, 703 00 Ostrava-Vítkovice, Bc. Simona Pultarová, vedoucí zařízení, email: pul-tarova@diakonieostrava.cz, Tel.: 737432842, <https://ostrava.diakonie.cz/nase-sluzby/zari-zeni-pro-deti-vyzadujici-okamzitou-pomoc-naruc/>

tarova@diakonieostrava.cz, Tel.: 737432842, <https://ostrava.diakonie.cz/nase-sluzby/zari-zeni-pro-deti-vyzadujici-okamzitou-pomoc-naruc/>

Dlouhodobé řešení bytové situace

Armáda spásy: sociální služba Prevence bezdomovectví, Palackého 741/25, Ostrava 1, Ředitelka Mgr. Marcela Stryjová, tel. 737215431, email: marcela.stryjova@armadaspasy.cz

Projekt sociálního bydlení v Ostravě: Magistrát města Ostravy, Diagnostické centrum, Sokolská třída 1925/49, Moravská Ostrava, Bc. Petra Tkáčová, sociální pracovník v oblasti bydlení, kon-taktní místo pro bydlení, Tel.: 599444231

Sociopoint!!!: Nová radnice, Prokešovo náměstí 8, Moravská Ostrava, Mgr. Dagmar Hrivňáková, tel. 800700650, tel.: 727895049 Email: sociopoint@ostrava.cz, dagmar.hrivnakova@ostrava.cz

6/ Když dítě vykazuje časté psychosomatické potíže

- Provedu podpůrný rozhovor s dítětem a zmapování situace (návod na vedení rozhovoru např. <https://nevypustdusi.cz/wp-content/uploads/2023/03/%C2%A9-Manual-pro-vyucujici-104-%C3%97-296mm-1.pdf>)
- Sjednám schůzku se zákonnými zástupci dítěte, kde sdělíme konkrétně, jak se dítěte projevuje, co od dítěte víme.
- Zasiťuji rodinu na odborné pracoviště (pediatr, krizové centrum pro děti, pedopsychiatr, klinický psycholog, SVP, PPP, SPC)

Krizové centrum pro děti a rodinu: Syllabova 19, Ostrava-Vítkovice, tel: 778111281 <https://css-ostrava.cz/krizove-centrum-deti-rodina>

Multidisciplinárního týmu duševního zdraví pro děti a adolescenty ve FN Ostrava: Fakultní nemocnice Ostrava, 17. listopadu 1790/5, 708 52 Ostrava-Poruba, e-mail: mdtprodeti@fno.cz, Tel: 704682529

7/ Když si všimnu prudkých a dlouhotrvajících změn v chování dítěte

- Provedu podpůrný rozhovor s dítětem a zmapování situace (návod na vedení rozhovoru např. <https://nevypustdusi.cz/wp-content/uploads/2023/03/%C2%A9-Manual-pro-vyucujici-104-%C3%97-296mm-1.pdf>)
- Dle zjištěných skutečností: a) kontaktuji zákonného zástupce a nasměřuji rodinu na odborné služby; b) doporučím dítěti Krizové centrum pro děti a rodinu – Syllabova 19, Ostrava-Vítkov-ice, tel: 778111281 a předám kontakt na Linku bezpečí – 116111, <https://www.linkabezpeci.cz/>.

8/ Když mám podezření, že je dítě svědkem domácího násilí:

- Hovořím s dítětem o svém podezření v prostředí, které je pro dítě bezpečné a zajišťuje diskret-nost (bez přítomnosti dalších dětí). Pokud je to možné, přibírám školního psychologa.
- Školní psycholog domluví dítěti případně další konzultaci v rámci školského poradenského pracoviště.
- Informuji dítě, komu musím předat informace. Jedná se zejména o OSPOD (vysvětlí jeho roli v rámci pomoci při řešení konfliktu v domácnosti dítěte)
- S dítětem vyhotovím bezpečnostní plán, to znamená, že je dítěti sdělím, kam má zavolat v případě akutní události (Policie ČR, „záchranka“). Zjistím, zda dítě má jinou osobu blízkou, které se může svěřit a požádat o pomoc i v případě přechodného ubytování.

- Sleduji v rámci každodenního kontaktu další chování dítěte, průběžné s dítětem hovořím a projevuji o něj zájem. Spolupracuji s OSPOD při řešení situace dítěte, upozorňuji na případné výkyvy a změny v projevech chování dítěte, zasílám zprávy o dítěti.
- Zvážím další podporu školského poradenského pracoviště a případně konzultuji s dalšími odborníky.

Krizové centrum: Syllabova 19, Ostrava-Vítkovice, tel: 778111281, <https://css-ostrava.cz/krizove-centrum-deti-rodina>

Linka bezpečí: Tel: 116111, <https://www.linkabezpeci.cz/chat>

Nechme dětem dětství: <https://css-ostrava.cz/nnd>

Locika: <https://www.centrumlocika.cz/>, Instagram – [centrumlocika](https://www.centrumlocika.cz/)

Bílý kruh bezpečí: <https://www.bkb.cz/>

Pod svícnem: <https://pod-svicnem.cz/>, Instagram – [podsvicnem](https://pod-svicnem.cz/)

9/ Když se domnívám, že rodič vyžadující dítě například ze školky/školy, není schopen dítě převzít do péče (zjevně pod vlivem návykové látky (drogy, alkoholu), akutní úraz aj.):

- Zajistím bezpečí dítěte (zejména v emocionální rovině).
- Kontaktuji druhého zákonného zástupce za účelem možného převzetí dítěte (pokud je kon-takt k dispozici).
- Kontaktuji Policii ČR prostřednictvím linky 158 (vyžádám si jejich příjezd za účelem provedení dechové zkoušky na alkohol, drogy, řešení případné agresivity rodiče).
- Kontaktuji OSPOD dle místní příslušnosti (řeší umístění dítěte v náhradním rodinném pros-tředí).
- Pokud k situaci dojde v mimopracovní době místně příslušného OSPOD, kontaktuji Policii ČR prostřednictvím linky 158, PČR zkontaktuje pracovníka OSPOD, který má v agendě OSPOD pracovní pohotovost.

Policie ČR 158

Zdravotnická záchranná služba 155

Městská policie 156

10/ Když se domnívám, že rodič vykazuje známky duševního onemocnění, není stabilizovaný a zřejmě nemá odbornou péči:

- Hovořím s dítětem o svém podezření v prostředí, které je pro dítě bezpečné a zajišťuje diskret-nost (bez přítomnosti dalších dětí). Pokud je to možné, přibírám školního psychologa.
- Školní psycholog domluví dítěti případně další konzultaci v rámci školského poradenského pracoviště.
- S dítětem vyhotovím bezpečnostní plán, to znamená, že je dítěti sdělím, kam má zavolat v případě akutní události (Policie ČR, „záchranka“). Zjistím, zda dítě má jinou osobu blízkou, které se může svěřit a požádat o pomoc i v případě přechodného ubytování.
- Sleduji v rámci každodenního kontaktu další chování dítěte, průběžné s dítětem hovořím a projevuji o něj zájem. Spolupracuji s OSPOD při řešení situace dítěte, upozorňuji na případné výkyvy a změny v projevech chování dítěte, zasílám zprávy o dítěti.

- Dokud rodič svým chováním neohrožuje dítě, a péče je řádná, není důvod do rodinného sys-tému radikálně zasahovat. Řeším radikálně až ve chvíli, kdy dítě verbalizuje problém, nebo je podezření zřejmé (viditelné).
- Pokud by rodič svým chováním ohrožoval dítě, informuji (dávám podnět) telefonicky a písemně na OSPOD, že je evidováno podezření ohrožení dítěte (§ 6 a § 7, zákona 359/1999 Sb. o SPOD). Z podnětu musí být zřejmé, čím konkrétně rodič ohrožuje své dítě.
- Informuji dítě, komu musím předat informace – OSPOD (vysvětlí jeho roli v rámci pomoci při řešení konfliktu v domácnosti dítěte)
- Pokud by rodič sám verbalizoval, že má pocit, že se s ním něco děje a neví, jak má situaci řešit, nechť se dostaví ke svému obvodnímu lékaři a prokonzultuje možnost odborné podpory.
- Možnost svolání společné schůzky s rodiči a OSPOD.
- Zvážím další podporu školského poradenského pracoviště a případně konzultuji s dalšími odborníky.

Krizové centrum Ostrava: Adresa Ruská 94/29, Ostrava-Vítkovice, 703 00, Telefon 596110882-3, 732957193, E-mail krizovecentrum@kriceos.cz

Aplikace Nepanikař: první pomoc při psychických obtížích, obsahuje praktické typy a cvičení při nejčastějších psychických potížích tady a teď

Web Nepanikař: <https://nepanikar.eu/>

Web Opatruj se: <https://www.opatruj.se/dusevni-zdravi/dusevni-zdravi-a-pohoda>

11 / Když mám podezření, že dítě je v riziku rozvoje duševního onemocnění, není stabilizované, zřejmě nemá odbornou péči

- Provedu podpůrný rozhovor s dítětem a zmapuji situaci.
- Kontaktuji zákonného zástupce dítěte a domluví se s nimi schůzku.
- Nabídnou dítěti pomoc dle možností svých a školy (pohovor se školním psychologem, předám kontakty na krizové centra, linky bezpečí apod.)
- Zákonným zástupcům předám kontakty na odborná pracoviště (psychiatrii, psychologové apod.)
- V případě vyčerpání všech výše uvedených možností a nelepšení stavu, popř. nespokojenosti rodičů kontaktuji místně příslušného OSPOD.

Multidisciplinárního týmu duševního zdraví pro děti a adolescenty: ve FN Ostrava: Fakultní nemocnice Ostrava, 17. listopadu 1790/5, 708 52 Ostrava-Poruba, e-mail: mdtprodeti@fno.cz, Tel: 704682529

Krizové centrum Ostrava: Adresa Ruská 94/29, Ostrava-Vítkovice, 703 00, Telefon 596110882-3, 732957193, E-mail krizovecentrum@kriceos.cz

Linka bezpečí: Tel: 116111, <https://www.linkabezpeci.cz/chat>